

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлия Георгиева Добрева, ВУЗФ

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **‘професор’**
на Висшето училище по застраховане и финанси

по област на висше образование .3.8. Икономика

професионално направление *Зелена икономика и агробизнес*

1.Общо представяне на процедурата и кандидата/-ите

Със заповед № 126 от 30.05.2022г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси съм определена за член на научното жури по конкурс за заемане на академичната длъжност **‘професор’ във ВУЗФ** по област на висше образование 3.8. Икономика (Зелена икономика и агробизнес).

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 22 от 18.03.2022г. и в интернет-страница на Висшето училище по застраховане и финанси, като кандидат участва Бартош Мицкевич от West Pomeranian University of Technology, Полша.

Представеният от .Бартош Мицкевич комплект материали на хартиен/електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ВУЗФ и включва следните документи:

- Списък на публикациите, справка за изпълнение на минималните национални изисквания - наукометрични показатели, справка за цитиранията
- Резюме на публикациите
- Основен хабилитационен труд - монография
- Автобиография
- Справка за участие в проекти и справка за научно ръководство на докторанти
- Друга документация, съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на ВУЗФ

Кандидатът Бартош Мицкевич е приложил общо 30 научни труда, от които една монография (100 т) и списък на 29 научноизследователски разработки във вид на статии и доклади.

Приемат се за рецензиране посочените 30 научни труда, които са извън дисертацията. Освен тях се отчита и участие в 2 международни научноизследователски проекта. Не се рецензират научните трудове по дисертацията и такива, които са извън проблематиката на конкурса.

Съгласно наукомтеричната справка на посочените публикации в сектор Г признавам общо 394 точки от минималните 200 точки за сектора, а в сектор Д цитиранията са 135 точки от минимум 100. В сектор Е са посочени участия в 2 международни научно-изследователски проекта и ръководство на успешно 3 защитили докторанти, както и придобита степен “доктор на науките” и защитена дисертация на тема “Проблеми на полското земеделско стопанство: теория, методология, практика” или общо 200 от минимум 100 точки за сектора.

Считам за важно да се отбележи, че кандидатът има и богат преподавателски опит, като към момента заема длъжността ръководител катедра “Екологична икономика” в West Pomeranian University of Technology, Полша.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Представените от кандидата научни трудове напълно отговарят на обявения конкурс и са посветени на изследвания върху развитието на земеделския сектор и селските райони в Полша, като е обърнато специално внимание на отражението на институционалната подкрепа в контекста на членството в ЕС.

Представената като основен хабилитационен труд монография на тема “Зелена икономика и агробизнес: основни земеделски трансформации в Беларус” е в общ обем 220 страници и представлява задълбочно теоретично изследване на устойчивите зелени практики в агробизнеса, както и на основните тенденции и перспективи за развитие в сектора. Особено внимание е отделено на изследване на иновациите и иновационния капацитет, както и на развитието на хранителновкусовия сектор в Беларус. Многографията откроява значимостта на екологичното производство на продукти и приложимостта на иновациите в този процес.

В своята многоаспектност монографията може да се използва както от изследователи, така и от студенти и от широк кръг заинтересовани специалисти и мениджъри в областта на зелената икономика и агробизнеса. Така тя има много ценна практико-приложна ориентираност и значимост.

Структурно монографичният труд е подходящо и организиран в пет глави, между които има ясно изразена логическа свързаност.

Във фокуса на *първа глава* е теоретичната и методологична рамка на устойчивото развитие като понятия и основни принципи, както и как се вписват агроекологичните практики в концепцията за устойчивост.

Втора глава е посветена на изследване на законодателната рамка за развитие на земеделието в Беларус. Представена е Програмата за развитие на земеделието в Беларус за периода 2016-2020, организационната и правна форма на предприятията, както и създаването на био-ферми като нов сектор в агробизнеса.

В *трета глава* се проследява чуждестранния опит и неговият принос за развитието на земеделския сектор в Беларус, както и внедряването на тези практики на всеки етап от трансформацията на сектора.

Особено значим е приносът на *четвърта глава*, където акцентът е върху състоянието на земеделския сектор в Беларус. Направен е задълбочен анализ на основните актуални тенденции за земеделско производство, както и анализ на настоящото състояние на хранително-вкусовия сектор и земеделието.

В последната *пета глава* интерес представлява изследването на иновативния потенциал за развитие на агробизнеса и принципите на “зелената икономика”. Значим принос на автора са моделите за устойчиво развитие на агробизнеса и препоръките за производство на иновативни и екологични продукти.

В монографията са цитирани 337 източника на английски, полски и руски език, което е доказателство за задълбочено познаване и проучване на литературата по изследваната проблематика.

Приносите в останалите научни публикации на кандидата са ясно открити в изследването на много и различни аспекти на агробизнеса, включващи: млекопроизводство, политики за внедряване на възобновяеми енергийни източници, развитие на селския туризъм, финансиране

на МСП, финансиране на общата селскостопанска политика, прилагане на Програмата за развитие на селските райони в Полша (2007-2013), институционалната подкрепа за земеделския сектор и политиките за програмния период 2014-2020, влиянието на проектите по Natura 2000 за развитие на общностите и перспективи за развитие на производството на биомаса. С това многообразие от изследвани проблематики се проследява в детайл всеки елемент от политиката за развитие на земеделието и трансформирането на сектора в контекста на зеления преход.

3. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки.

Предлагам на кандидата да задълбочи научно-изследователската си работа, като се фокусира върху внедряването на възобновяеми енергийни източници за развитие на земеделието и хранително-вкусовия сектор. Тази проблематика е важна в контекста на необходимостта от намиране на дългосрочни решения за намаляване на енергийната зависимост и сигурност на доставките, особено за осигуряване устойчивостта и развитието на сектор от първостепенно значение за икономиката, какъвто е земеделския сектор.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от Бартош Мицкевич отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ВУЗФ.

Кандидатът в конкурса е представил значителен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС 'доктор'. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на Бартош Мицкевич е несъмнена.

Постигнатите от Бартош Мицкевич резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на Правилника на ВУЗФ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на Бартош Мицкевич на академичната длъжност 'професор' във ВУЗФ по професионално направление 3.8 Икономика, (Зелена икономика и агробизнес)

11.06. 2022 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Юлия Добрева)